

MEZŐSÉGI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Előfizetési árak:
 Egész évre 6 korona — fillér.
 Fél évre 3 korona — fillér.
 Negyed évre 1 korona 50 fillér.
 Egyes szám ára — korona 24 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó:
DR. HAJDUDÉZSŐ
 ÜGYVÉD, MOCS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mocs.
 Hirdetéseket mérsékelt díjszabás szerint közöl
 a kiadóhivatal.
 Kéziratot vissza nem adunk.

MEGJELENIK MINDEN MÁSODIK VASÁRNAP.

Ünnep után.

Lezajlottak az ünnepek s a magyar szabadság lánglelkű apostola, hős harcos, világhírű vezére: Rákóczi fejedelem és bujdosó társai a magyar haza földjében pihenik tovább örök almaikat.

Egész Magyarország népe, — felekezetre, nemzetiségre való tekintet nélkül — határtalan lelkesedéssel, szeretettel, mondhatni imádással fogadta és vette körül a vitéz kuruczok hamvait. A kik személyesen látták az orsovai, kassai és budapesti ünnepeket, mind azt regélik, hogy mióta a világ áll, ilyen nagyszerű és fenséges temetés nem volt. A merre csak viték a hamvakat, a nép könnyezve, kezében a kereszttel borult térdre. Nem volt talán falu Magyarországon, a hol legalább hálaadó istentiszteletet ne tartottak volna.

Ünnepeltek még a nemzetiségek, s ezek között a románok is. Ez az a mit fölakarunk jegyezni.

Nem kutatjuk, hogy ünnepjük őszinte volt-e, vagy csak muszájból való, — de örömmel láttuk, hogy kevés kivétellel — velünk tartottak.

Azt kérjük, hogy miért nem tartanak velünk máskor is?

Azt mondják, Rákóczi sokat tett a románok érdekében, azért ünnepelték. De vajjon azok, a kiket a magyar nép ünnepelni szokott, — nem-e ugyanannyit tettek a nemzetiségekért, mint a magyar népért? Avagy tudnak-e esetet mondani, hogy valamikor tettek különbséget, a mikor a jogok szerzéséről volt szó? Nem-e épen úgy élvezték a nemzetiségek pl. 48-iki vívmányok előnyeit, mint a magyar nép. Nem tett a magyar különbséget még akkor sem, mikor a jogok szerzésében a nemzetiségek nem segítségére, de ellene voltak.

És mégis a románok nemzeti ünnepeinken hiányoznak. A mi nekünk ünnep, azt ők bűnnek tartják, s anathemát mondanak arra, aki abban közülök csak részt is vesz.

Miért? mert nem akarnak semmi közösséget velünk, kifelé gravitálnak s nem találják honjukat e hazában, nem barátaink, nem testvéreink, hanem ki kell mondanunk, hogy — többkevesebb kivétellel — ellenségeink. Hiába nyújtunk testvéri jobbot nekik, ők haragudni akarnak.

Pedig ez az út nem vezet a helyes célhoz: a román nép boldogulásához. Ez csak kalandor-politika, zavarosba halászat. A ki a magyarországi román nép igazi barátja s mint ilyen annak boldogulását kívánja előmozdítani, az nem azon uton vezeti a románokat, a mely Bukarest, hanem azon uton, a mely Budapest felé vezet.

Hagyjanak fel a románok a kalandor-politikával s cseréljék fel igazi néppolitikával, akkor találkozni fogunk, — mint testvérek — minden ünnepen, miként a Rákóczi ünnepen.

Ha jelszavuk az lesz, hogy mindent a népért, akkor arra az eredményre fognak jutni, a mint a kolozsvári tud. egyetem rektora dr. Moldován Gergely mondotta: „Magyarországon csak egy tevékenységi irány bír jogosultsággal. Az, a mely az állam polgárokat a magyar ideál felé vezeti. Minden más nemzeti ideált, a mit ezzel a nemzeti ideállal a magyar földön szemben állítanak, össze kell rombolni, mert az idegen nemzeti ideálok megteremtése és azok imádása nálunk hűtlensége és lázadást jelent“.

A „Mezőségi Hírlap“ tárczája.

Hervadás.

Irta: „OTTA.“

Szomoruan zug-bug a bus őszi szél,
 Hulladozik a sárguló fa-levél;
 Zizeg-susog a lomb, mintha zokogna, —
 A lehulló levelektől bucsuzna.

Sir-zokog az én szívem is, — fáj nagyon:
 Én is elvált kedvesemet siratom . . .
 Mért nem vagyok én is hulló falevél,
 Hogy engem is elragadna a felszél.

Szegény vagyok — ezért hagyta el engem!
 Hisz jól tudta, mért nem hagyta békében.
 Mért esküdte, hogy tieddé fogsz tenni . . .
 Oh! mért is kell szegény lánynak születni!

Mocsnak őskorából.

Emlékezzünk a régiekről.

Irta: Orosz Endre.

Az ősember ismerte a fazekas mesteriséget, mert az oly sok mindenre szükséges edényeket nélkülözni lehetetlen volt. Természetes következménye a kor nagy

régiségének, hogy az egykor ép edényeket ma már csak töredékeiben találhatjuk meg az őstelepeken, de így is elég fogalmat szerezhethünk magunknak ezen ősrégi edények tulajdonságairól. Első tekintetre feltűnik, ha e cserepeket magunk előtt látjuk, hogy némelyikben dús homok és apró kavics-szemecskék vannak belekeverve az agyagba annak tartósabbá tételére. Mivel a fazekas-korongot e korban még nem ismerték, az edények mind szabad kézben vannak formálva; innen származik a cserepek nagy vastagsága. Az edényeket megalakításuk és kiszáritásuk után rendesen kiégették, de nem zárt kemenczében, amint ez ma történik, hanem szabad tüznél, ami természetesen nem lehetett tökéletes kiégetés, ez az oka annak, hogy a cserepek külső kérge vörös, belső kérge meg égetetlen sötétszínű. Ha pedig az edény belsejében is tüzeltek, akkor a középső ki nem égett, tehát fekete sávot kívül-belül vörös kéreg övezi. Az edények pereme 19 darab közül 14-nél egyenesen felálló s csak 5-nél hajlik kifelé, aminek magyarázata a kezdetleges technikai okok-

ban keresendő. Fogantyukat is alakítottak már az edények oldalaira. A legősibb idomai kúpad bütykök voltak, amelyek jobbról-balról kiállottak az edények oldalfalai-ból, de ismerték már a napjainkban használatos u. n. szalagfüleket, amelyek ujjaink számára kisebb-nagyobb nyílást zárnak körül. Az edényfenék kerek és lapos, ez tehát teljes tökéletesedését már az őskorban elérte, ezen nincs mit javítani, fejleszteni. — Érdekes jelenség, ami a történelem előtti emberek műizlésére vet világot, az edények díszítése. Egy hegyes kis pálczikával eszközölték a még kiégetetlen lágy agyagba a betűzdeléseket vagy karczolásokat, amelyek néha meglepően szép és izléses ornamentális motívumokat mutatnak. A mocsai telep összegyűjtött cserepein vékony lécz, zsinég, ferde vesszősor, apró pontsor, kis csücsök, ferde barázda, láncdisz, parhuzamos egyenes és 4 vonalú igen csinos spirális díszítés jelentkezik, amely utóbbi különösen gyakorlott mesterkézre vall. Mindezekben az elementáris díszítőmódokban nemcsak az ősember műizlését, hanem az iparművé-

A szocialismusról.

— Írta: Dr. Hajdu Dezső. —
I.

Egy kép tűnik előmbe, a melyet nem égből láttam. Gyöngye, vézna leánygyermeket ábrázolt a kép egyik része, rongyos ruhája csak itt-ott lógott rajta, miután a kit mindenki elhagyott, mindenki körül. A másik részén a képnek egy fejlődésnek indult, egyszerűen, de csinosan öltözött leány volt látható. Egészséget erőt fejezt ki arcza, alakja; aki után a legények is járnak, s bizony egy-egy urfi is megcsipkedni pozsgás arczát.

A kép alá ez volt írva: „a szocializmus multja és jelene“.

A különben egyszerű kép nekem nagyon megtetszett, emlékezetembe bevésődött, a s midőn a szocialismusról írni akarok életemben előmbe tűnik, mert a kép *igaz* volt. Valóban a szocializmus, ez a rongyok között született, elhagyott, megvetett gyermek nagyot serdült. Immár olyan, hogy nem tudunk szó nélkül elmenni mellette. Beszélget magáról, sőt sejteti engedni, — de többet mondok: tudjuk, érezzük mindnyájan, hogy egykor a publikumnak kedvencze lesz s felforgatja a körülötte lévő világot.

Szükséges tehát vele megismerkednünk; czélszerű és okos dolog vele foglalkoznunk, mert ha őszinték akarunk lenni, meg kell vallanunk, hogy a mai társadalom végét járja, s a mint a tudományról Brunetier mondja: közel van a csődhöz, s már csak az olcsó, kiselejtezett elvek-ből tengeti végnapjait.

Nem lehet ugyan még azt mondani, hogy ott tartunk, mint a rómaiak azon korban, a melyet a történetíró akként jellemez, hogy az erkölcsök nem fokonyként romlottak többé, mint az előtt, hanem a korcsosodás az árvíz sebességével terjedt, de ki tudja mikor következik be a társadalmi krach? — Ki tudja, hogy a szocializmus, mikor vouul be győztesként? Ma még úgy látszik, hogy messza van a napja, de ki tudja, mit hoz a holnap?

1759 ben Quebec elfoglalása után Anglia uralma Amerikában ellenállhatatlannak

szet első megnyilatkozásait is alkalmunk van szemlélhetni.

Az Okolisban talált leletek közül megemlítendőek még azok a csont- és fogmaradványok, amelyek az ősember konyhahulladékait képezik s mint ilyenek a háztartásában szerepelt állatok fajainak meghatározását teszik lehetővé. Telepünkön eddig még csak 2 állatfajt sikerült megtalálnom: a tulkot (*Bos taurus* L.) és a juhót (*Ovis aries* L.), noha kétségtelenül több állatjuk is volt már megszelídítve e kettőnél, amely ma is a leggyakoribb háziállata földműves gazdáinknak. A hosszabb időn át tartó kutatás révén más állatfajokra is akadhatnánk, de azok gyéresebb számban voltak az itteni ősember birtokában. — A legérdekesebb kérdés, mely az elmondottak után előtérbe nyomul, a kornak kérdése, amelyből az okolisi település származik. Tudjuk, hogy az emberiség történelem előtti korának művelődése 3 fázison ment keresztül, u. m. a kő-, bronz- és vaskulturán. A bronz, amely kétség nélkül eldönti a feltett kérdést, 1878-ban megtaláltatott a telepen.

és a gyarmatok függése örök időre biztosítottak látszott. És ime — 30 évvel később az amerikai köztársaság első elnöke bevonult.

1849-ben a navarrai ütközet után Italia helyzete oly reménytelennek, kétségbe ejtőnek látszott, mint bármikor a közép-kor óta és 15 évvel később Viktor Emánuel, mint az Egyesült Olaszország királya. — megkoronáztatott.

1864-ben a német egység ezredéves álma a teljesüléstől oly távolnak látszott mint soha az előtt. 7 évvel később megvalósult és I. Vilmos Versaillesben Barbarossa koronáját fejére tette.

1832-ben alakította néhány ember — kiket rajongóknak neveztek — Bostonban a rabszolga ellenes egyesületet. 38 évvel később 1870-ben az egyesület feloszlott, miután kitűzött czélja teljesen megvalósult.

De még számtalan példával lehetne bizonyítani, hogy az eseményeket, történetet sohasem lehet előre kiszámítani. Nem lehet azt mondani valamire, hogy bizonyosan be fog következni, vagy hogy mikor fog bekövetkezni.

A szocialisták hívei immar egy óriási táborot képeznek. A német szocialisták a legközelebbi mult választásnál, 90 képviselőt küldtek a Reichstagba; — oly hadsereg már ez, a melylyel számolni kell. A francia szocialisták Franciaországnak nemcsak számottevő, de irányadó tényezőjévé váltak. Horribile dictu — a miniszteri bársony székekben is ült már szocialista.

Hazánkban, — igaz, hogy még csak a kezdet-kezdetén vagyunk. Azonban nálunk is a társadalom csaknem minden rétegében folyton erősebben terjed a szocialis mozgalom, — érezhető a lelkek nyugtalansága, — terjed a társalgalmi átalakulásra való törekvés eszméje. S ezt semmi földi hatalom elnyomni nem képes, mert az *eszme hatalma*, minden egyéb földi hatalmat felülmul. De hiában való volna minden ilyen kísérlet: az eszme győzedelmeskedik, ha szabad folyást engednek neki, s még biztosabban diadalmaskodik, ha elnyomni akarnák. Ezért hiában álla-

De van még egy másik korjelzőnk, amely hasonló nyomatékossággal ugyanazt igazolja, amit a 2. sz. alatt leírt bronzlelet igazolhat. Az a néhány czm.-nyi kis cserép-töredék az a dokumentum, amelynek külső felületén a spiráldisztítés ékeskedik. Ez a motívum ugyanis nemcsak a bronzkori diszes cserépedények gyakori saját-sága, hanem magokon a bronztárgyakon is elég gyakran jelentkezik. Oklevél tanúságánál pontosabban és biztosabban megállapítják tehát a jelzett tényezők a mocsai Okolis telep korát és kulturáját s hogy a „Mezőségi Hírlap“ tisztelt olvasói évszámot se nélkülözzenek a mocsai őslakók korának mérlegelésénél, úgy hiszem nagyban fogja emelni az őselődökre való eme visszaemlékezés érdekességét, ha idejegyzem, miszerint az európai bronzkor óta eltelt időmennyiséget a praelustoriát művelő szaktekintélyek 4000 évre teszik. Ennyi idővel ezelőtt szállotta meg az első ember Mocs határait s ennyi idő óta folytatja az ember a létért való örökös küzdelmét Mocs község területén.

(Vége.)

nak a szocializmus elé szuronyokkal, sikertelen a börtön, mert erre az a feleletük, amit Toussaint, a szerezsen fölkelők vezére felelt Napoleonnak, amikor halálos ítéletét kihirdették előtte: „Te levághatod a szabadság fájának egy ágát; levághatod 10 ágát, 100 ágát, — de gyökereit ki nem irthatod.“

Nem elnyomni, hanem megérteni kell a szocializmust, s helyes irányba terelni. De egyébként is felette érdekes vele foglalkozni. Megismerni e „vörös rémet“, amitől — Schäfte szerint annyian félnek. Megismerni az új megváltót, amelyet annyian várva-várnak, amelyért annyian lelkesednek, — anélkül, hogy tulajdonképen tudnák, hogy mitől félnek és miért lelkesednek.

(Folyt. köv.)

Széljegyzetek.

A mocsai magyar templom.

Az ev. ref. vallást nevezik Magyarországon magyar vallásnak, s az ev. ref. templomot: magyar templomnak. Azért, mert az ev. ref. vallásuak majdnem kivétel nélkül magyarok, — bár Erdélyben vannak ev. ref. vallásuak, a kik egy szót sem tudnak magyarul. De nem erről akarok most szólni, hanem a mocsai ev. ref. templom szánalmas állapotáról.

Igen! ez a szó illik reá: szánalmas állapot. A falai kívül belül omladoznak, kicsi, szűk, alacsony, közönséges, — emlékeztet a mindennapi élet és a nép nyomorúságára. Még csak egy pirinko kis tornya sincs. Szóval hamupipőke az itteni templomok között érthetően kifejezésre juttatja, hogy itt a mezőségen a magyar a legelhagyottabb és a legnyomorultabb.

Avagy tévedek? — Ha erős és büszke volna itt a magyar, valjon türne ilyen Istenházát, még ha tizen volnának is?! Bizony nem! De türi, mert kivetkőzött magyar természetéből; hiányzik az önérzete, büszkesége, ha nyelvében tán még magyar is, de természetében már nem az!

Épen azért fontos érdek, nemcsak a reformátusokra, hanem az egész mezőségi magyarságra nézve, hogy itt Mocson magyar templom legyen, mert tagadhatatlan tény, hogy a protestantizmus a magyarságnak és a szabadságnak a multban is és a jelenben is a legerősebb védbástya és terjesztője volt.

Nem is volna nehéz ezt felépíteni. csak egy kis jó akarat és utánjárás kellene Torday Sándor mocsai kir. járásbíró az orgona beszerzésével be is bizonyította ezt.

Kétségtelen, hogy a mezőségi, s első sorban a mocsai ev. ref. vallásu közbirtokosok részéről volna szükséges egy kis áldozatkészség. De épen ez hiányzik, s ezért nem halad előre a templom építés, s talán nem is lesz belőle addig semmi, míg a nép filléreiből fel nem épülhet!

H I R E K.

Mocs, 1906. november hó 9.

— **Augusztai főhercegnő a magyar nőkhez.** Augusztai főhercegnő megható kérelmet intéz a magyar urasszonyokhoz. A jó szívekhez intézett fölhívás a követ-

kező: „Egy szál virágot kér a József kir. Herczeg Szanatorium Egyesület abból a koszorúból, melylyel halottak napján a kegyeletes szív kedves halottjainak a sirját ékesíti. Ha miaden sirra tett koszorúból csak egy virágszálat és a sirokon gyújtott mécsekből csak egy lángot a tüdőbetegség terjedésének megállítására följánlanak: ezer és ezer emberéletet lehetne megmenteni! Nem hal meg akkor nyolczvanezer ember tüdőbetegségben évente! Nem lenne annyi köny, nem lenne annyi nyomor, nem lenne annyi árva! Magyar Hölgyek! Siessünk a nemes emberbaráti cél támogatására! Tegyük jelszavá: *csak egy virágszálat a kegyelet koszorujából.* És az életnek visszaadott ezrek fogják áldani jó cselekedetüket. Magyar Hölgyek! áldozzuk a női szív egész lelkedését ennek a nemzetsorvasztó kornak enyhítésére. Legyünk azon, hogy minél többen ajánlják föl adományait a tüdőbetegek megmentésére. Minden adomány a József Kir. Herczeg Szanatorium Egyesületnek küldendő: Budapest, IX. Lónyay-utca 47. Budapest, 1906. év október 1-ő *Augusta főhercegnő.*

— **Rákóczy ünnep Moeson.** Az édes magyar haza földjében pihennek már II. Rákóczi Ferencz fejedelem, — édes anyja: a hős Zrinyi Ilona és a fejedelem bujdosó társainak hamvai. Az ezeregy éj meséibe illő pompával és fényvel fogadta az egész ország lakossága a diadalutban hazatérőket. Különösen szép volt a fogadtatás Budapesten, Kassán és Késmárkon. — Az egész országban ünnepet ültek a hazatérés napján. Ünnepeztünk mi is. A bíróság és hatóságoknál a hivatalok szüneteltek. 28-án volt ünnepi istentisztelet, a midőn a kistemplom színültig megtelt, sőt az ajtón kívül is állottak. Nagy Albert lelkész szép imában és még szebb beszédében emlékezett meg a bujdosókról, s maga beszédének alapigéje is nagyon sikerült volt: „Ha Isten velünk, ki ellenünk?” — Lelkes hangulatban, a Szózatot énekelve hagyta el a közönség az Istenházát. — 29-én pedig a róm. kath. templomban volt hálaadó istentisztelet, amelyen Orbai Ferencz plebános hazafias beszédet, majd azután misét tartott. — Ugyancsak 29-én az állami iskolában is volt ünnepély. A gyermekek szavaltak, énekeltek, majd Benczédi János igazgatótanító tartott a gyermekekhez lelkes beszédet.

— **Erdélyi Hírlap** czimmel gondosan szerkesztett politikai napilap indult meg Kolozsvár székhelylyel.

— **Mikes Kelemen hamvai.** A Rákóczival kibujdosottak közül Mikes hamvai nem kerültek haza. Erdélyországban mozgalom indult meg, hogy Mikes, ennek a szelid lelkű poétának hamvait is hazahozzák és elhelyezzék a magyar haza földjében, oda a hová életében hiába vágyódott: Zágonban.

— **Tolvaj inas.** Gr. Teleki Géza alsózsuki nagybirtokos inasa Veress György elloptott urától 1650 kor. készpénzt. A csendőrség azonban megcsipte, leartóztatta, s a pénzt nála meg is találták.

— **Tűzek.** Gyulatelkén november hó 1-én a Papp-testvérek gazdaságában tűz ütött ki a mely nevezett gazdáknak egész évi termését elhamvasztotta. A tűz reggel 8

órákor keletkezett s oly rohamosan terjedt, hogy mentésről szó sem lehetett. Csak a cséplőgépet sikerült nagy nehezen kimenteni, de azt is megsérülve. A kár körülbelől 8000 korona, amelyből csakis az elégett elevátor ára térül meg biztosításból, mert a termés nem volt biztosítva. A tűz valószínűleg gyújtogatásból keletkezett, bár a jelenlevők közül többen azt tartják, hogy a kazánból kipattanó szikra okozta. Ez azonban valószínűtlen, mert a szél a szikrát a kazállal ellenkező irányban vitte. — **Magyarfrátán** szintén tűz volt az elmúlt hét folyamán, a mely a postahivatal istállójánál ütött ki. Az istállón kívül még egy ház leégett. A tüzesetnél a lakosság egy része nem akart segédkezni, úgy hogy Endes Lajos körjegyzőnek a csendőrség segítségét kellett igénybe venni.

— **Eljegyzés.** Kaiser György Mocs község közkezdveltségnek örvendő borbély, — eljegyezte Mudra Heléntl Mudra Alajos nővérét Gyulatelkén. Az esküvő még e hó folyamán meg lesz.

— **Mocsi önkéntes tűzoltó egyesület közgyűlése.** Gaál Jenő főszolgabíró elnökle alatt november hó 4-én rendkívüli közgyűlést tartott az Egyesület, a melyen a tagok igen számban jelentek meg. Az elnök közölte a tagokkal a belügyminiszter leiratát, a mely szerint az alapszabályok módosítandók, illetve kiegészítendők. A közgyűlés az ujonnan, s a miniszteri leiratnak megfelelő alapszabályokat hatályon kívül helyezte. Az új alapszabályok folytán új választás történt. Elnök, titkár, pénztárnoknak az előbb megválasztottat választották meg. A működő tagok külön gyűlése pedig megválasztotta a parancsnokságot. Főparancsnok lett: Dr. Hajdu Dezső. Alparancsnok: Bartes György. Szakaszparancsnok: Torday János és Szász Béla. Szeretárok: Böhm József, helyettese: Molnár Zoltán. Elhatározta a közgyűlés, hogy január havában, hangversennyel és tombolával egybekötött táncmulatságot rendez, a melyre három tagu vigalmi bizottságot küldött ki. Végül a tűzoltói ruhák beszerzése és a felszerelések tekintetében is rendelkezett a közgyűlés. Az elnököt éltetve, oszlott fel a közgyűlés.

— **Merénylét a csendőrök ellen.** Mezőörményesről jelentik, hogy Tekéből a sorozásról hazatérő oláhlegények Szászakna község közelében megtámadtak egy két tagból álló csendőrőrsjáratot s mielőtt a csendőrök fegyverüket használhatták volna, botokkal harcoképtelenné tették őket. Az összetűzés oka az volt, hogy egy Galaczán nevű legényt a csendőrök le akartak tartóztatni. Két barátja, Rusz Vaszi és Rusz Tódor, a mitsem sejtő csendőrökre rohantak s botjaikkal súlyosan megsebesítették őket. A csendőrök egyike életveszélyes sebekkel fekszik a mezőörményesi csendőrlaktanyában. A merénylő legények elmenekültek. A nyomozás megejtésére kiszállott a helyszínére Persián Viktor járási szolgabíró és Ziegler csendőr főhadnagy. Az esetről a kolozsvári ügyészségnek jelentést tettek.

— **Mezőségi vasút tervezete.** Ismeretes, hogy a mezőségi vasútról nemrégiben egy tervezet készült. Lépéseket tettünk ezen

tervezet megszerzése iránt, s amennyiben azt megkaphatjuk, lapunkban legközelebb közzé fogjuk tenni.

— **Sorozás eredménye.** Az ideai sorozás gyenge eredménnyel végződött járásunkban. Az 508 állítási köteles közül besoroztatott 39 a közös hadsereg, 13 a honvédséghez, 1 pedig később fog beosztatni. Tauglich lett tehát 53.

— **Új malom.** Rosmann Samu malomtulajdonos, egy 30 lóerejű gépet állíttatott be a malmába, hogy ezáltal az őrlő közönség igényeit annál jobban kielégítse.

— **Új tisztiorvos.** Dr. Jusztian Aurél mezőörményesi járásorvos a tiszt orvosi vizsgát sikerrel letette.

— **Kérelem.** Hátrálékos előfizetőinket kérjük, hogy előfizetési díjaikat beküldeni sziveskedjenek.

— **A tulipán-kert szövetség** lelkes felhívást intéz a magyar közönséghez, a magyar házi-ipar intenzív felkarolása és a magyar ház megteremtése érdekében. Felhívjuk reá olvasóink figyelmét, s aki bővebben érdeklődik iránta, szívesen küldünk a felhívásból példányt.

— **Forgalomban nem lévő hordók hitelesítése.** A belügyminiszter egyik elvi határozatban legközelebb kimondotta, hogy a raktárban vagy a pinczében elhelyezett, forgalomban nem lévő hordók, — hitelesítési kötelezettség alá nem esnek, tehát az ily hordók el sem kobozhatók.

— **A templomok fosztogatója.** Valamikor még szép jövő elé nézett Péterfi Béla jogszigorló, ki ma templomfosztogatásért állott a kolozsvári kir. törvényszék előtt. Az étellel való erős küzdelem kiölte a fiatalember lelkéből az erkölcsi erőt, éppen akkor, mikor már célhoz ért volna. Teljesen elzüllött s hogy pénzre tegyen szert, templomokat kezdett fosztogatni. A kolozsvári piaristák templomának perselyét három ízben és pedig június 28-án, július 30-án és augusztus 3-án nappal törte fel, az utolsónál azonban rajtavesztett. A két előző feltörés után ugyanis a templom sekrestyése a perselyeket állandóan őriztette s így éppen munkában fogták el Péterfit. A letartóztatás után Péterfi gyanuba jött egy Tekében elkövetett templomrablás büntetéseben is. Így ma dél előtt négy rendbeli templomrablás büntette miatt állott a törvényszék előtt. A bíróság, Bodor László m. kir. ítélő táblai bíró elnökle alatt, csupán a Kolozsvárt elkövetett három rendbeli lopás büntéken mondta ki bűnösnek Péterfit s ezért hat havi börtönnel sújtotta, melyből a vizsgálati fogsággal három hónapot kitöltöttek nyilvánított: a tekei templomrablás alól felmentette. Ez ítélet ellen Péterfi semmiségi panasszal él.

— **Sérelem Bákóczi emléké.** Rákóczi és társai sirjának őrizete egy tót örre van bízva. Ez a sirnál kegyeletüket leróni jövő látogatókat inzultálja és szidja őket, mert „azt a pár rongyos koponyát és csontot” — mint ő mondja — megnézni jönnek. — A városban óriási a felháborodás.

— **A mocsi fogyasztási és értékesítő szövetkezet** december hó elején üzlethelyiségét változtatja. Bérbevette ugyanis az Edelstein Jakab-féle üzlethelyiséget, s így elvégre-valahára megfelelő helyen és he-

lyiségben és kellően berendezkedve fogja tagjainak és a vevő közönségnek igényeit kielégíteni.

— **A leégett község.** Marosdéda községe ugyszólva teljesen leégett. Alig maradt egy-két ép utcája. Mindenütt a váratlan nyomor, szegénység származó képe tárul a szem elé. Egész házsorok hevernek az üszkös romok alatt, melyek közül itt-ott valami különös véletlen folytán megmaradt füstös házikók emelkednek ki. A rommaradványok körül elterülő hamutengerben elégett állatok csontjai hevernek. A gyászos utcákon, amelyek most inkább temetőhöz hasonlítanak, a hajléktalanoknak egész raja bolyong éhen, szomjan, fázza és álmatlanul, kiknek odavesztett termésük, állatuk, minden jószáguk, még az utolsó rongyuk is. Az épületek legtöbbször nem volt biztosítva, s emiatt óriási a nyomor. A tüzeset okát ezideig még nem tudták megállapítani. Egyes feltevések szerint gyújtogatás, mások szerint véletlenség okozta. Az itteni tűzoltóságnak, habár egy kissé későre is rendeltették ki a helyszínére, nagyon sok köszönhető az oltás ügyes munkája körül. — A király a dédaiak javára magánpénztárából 2000 koronát adományozott a károsultaknak.

Bíróság és Hatóságok.

A budatelki telekkönyvi átalakítás. Mint hírt vettük a budatelki tkvi. átalakítás az idén elmarad, illetve a bizottság nem fog a helyszínére kimenni, s egyelőre bizonytalan, hogy mikor fog fogantatni.

Gaal Jenő mocsai főszolgabíró, — tekintettel a felhalmozódott munkára, szabadságát megszakította, illetve arról lemondott s a hét folyamán hivatalát elfoglalta.

Kinevezés. Legközelebb hírt adtunk, hogy Vass Zsigmond mocsai kir. albirót az igazságügyminiszter előléptette. A közeli napokban pedig a király Vass Zsigmondot a mocsai járásbírósnál kir. járásbíróvá nevezte ki. A régen és jól kiérdemelt kinevezéshez mi is igaz szívünk-ből gratulálunk! A kinevezett, közbecsülésben álló járásbíró tiszteletére 10-én, szombaton bankettet rendeztek hivatalársai és barátai.

Dr. Erdődi Endre nagysármási járás orvos szabadságon van, helyettesül Dán János mocsai községi orvos rendeltetett ki.

Új joggyakornok a közigazgatásnál. Dózsa Elek alispán a mocsai főszolgabíró mellé, — tekintettel a felhalmozódott munkára, — Scheiner György tekei joggyakornokot áthelyezte, a ki november 1-én Gaál Jenő főszolgabírónál jelentkezett is.

A zugírászat ellen. A kolozsvári ügyvédi kamara körlevelet bocsátott ki, a melyben föl hívja a figyelmét a hatóságoknak, hogy a korona ügyésznek a jogegység érdekében használt perorvoslata következtében, a kir. Curia kimondotta: „hogy az 1874. évi XXXIV. t. cz. 39. §-ban meghatározott zugírászat kihágása miatt nem pénzbírság, hanem pénzbüntetés szabandó ki, a pénzbüntetés pedig behajthatatlanság esetén elzárásra változtatandó át.” Eddigéig ugyanis a pénzbírságot nem változtatták át elzárásra, s ha ki is szab-

ták a bíróságok a bírságot, az csaknem kivétel nélkül behajthatatlan volt, s így a zugírkászok büntetlenül üzhették üzletszerű joglalkozásukat. — Nagyon szükséges volt tehát a fenti határozathozatal, s még szükségesebb volna a Mocs-vidéki zugírkászok ellen alkalmazásba venni.

Közigazdaság.

Nagysármási hotiplacozokat az újból felépített sertésvész miatt, betiltották.

Állatbetegség miatti zárlatok. *Mocsi járás:* juhhimlő: Magyarszováth, sertésvész: Botháza, Tótháza, Magyarfráta, Mezősopor. *Nagysármási járás:* juhhimlő: Meződomb, Tuson, Uzdiszentpéter; rühkór: Szászakna; sertésvész: Báld, Nagysármás. *Mezőörményesi járás:* juhhimlő: Septér; sertés orbáncz: Komlód. *Kolozs r. t. város:* sertésvész.

Sz. 3403—906.

Pályázati hirdetemény.

Kolozs vármegye, mocsai járás m. palatkai körjegyzőségben előléptetés folytán megürült segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó év november hó 15-én d. e. 12 óráig**, lehetőleg személyesen adják be.

Elkésetten beadott pályázat figyelembe nem fog vétetni. A választást november hó 19-én d. e. 11 órakor fogom megtartani M. Palatka községben a körjegyzői irodában.

Mocs, 1906. október 29.

Főszolgabíró szabadságon
Dr. Csiky József
szolgabíró.

Sz. 4768—906. tkvi.

Hirdetemény.

Nagy-Czég községre nézve az 1892. évi XXIX. t. cz. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekkönyvekbe való bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések beleszüntése iránti eljárás befejeztetvén, ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t. cz. 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t. cz. 15. §-ok pontjában foglalt kiegészítéseit és valamint az 1889: XXXVIII. t. cz. 7. §-a és az 1891: XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886: XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1907. évi május hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható zárós határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánok, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1907. évi május hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható zárós határidő eltelté után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármily irányban sértve vélik, ideértve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1907. évi május hó 1-ső napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható zárós határidő elmúltá után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Mocs, 1906. évi október hó 19-én.

Torday Sándor
kir. járásbíró.

Eladó tűzifa.

Több ezer köbméter és öl száraz, hasított tölgy tűzifa
☆ **ELADÓ, CZEGÉN.** ☆

Értekezhetni gróf Wass Jenő erdőkezelőségénél ugyanott.

Eladó tűzifa.

Tavalyi száraz, hántott tűzifa, köbméterenként házhoz szállítva olcsó árban kapható:

Panneth Ármín
kereskedőnél Mocson.

Hirdetéseket

mérsékelt díjszabás, esetleg megegyezés szerint felvállal a
„**Mezőségi Hírlap**”
kiadóhivatala.

Nyomatott Adi Árpád hönyvnyomdájában Maros-Vásárhelyt.